

Nieuwsbrief nr. 11 oktober 2004

Stichting Tibet naar School Groningen

Secretariaat:
Albert Cuypstraat 258-boven
1073 BR Amsterdam
Informatie: 050-3147986 of
020-6866063
e-mail: info@tibetnaarschool.nl
homepage:
<http://www.tibetnaarschool.nl>

gironummer 8015905, t.n.v.
Stichting Tibet naar School,
Groningen

Eind april vertrok ik, Janneke Rentema, met mijn jongste dochter Meike naar Tibet voor een bezoek aan de scholen. We waren natuurlijk erg nieuwsgierig hoe het nieuwe schoolgebouw in Kartam eruit zou zien en hoe de school in Zuru sinds onze ondersteuning in 2002 het zou doen. Hieronder volgt een verslag.

De weg van Medrogunggar naar het gebied waar de scholen staan, zag er beter uit dan tijdens ons bezoek in 2002. Toen waren grote delen van de weg weggespoeld door de hevige regenval. Nu is ongeveer 30 kilometer van de weg geasfalteerd en dat scheelde enorm in reistijd. Na die 30 kilometer was de weg weer als vanouds, hobbelig en moeilijk begaanbaar. Na enkele uren reizen kwamen we aan in Tanggang. Toen we bij de poort van het huis van dorpshoofd Ngawang Tsering aankwamen, stond het binnenplaatsje vol met dorpelingen ons op te wachten. Acht vrouwen verwelkomden ons in de prachtigste feestkleding met dans, zang en chang (Tibetaans bier). Dat was een bijzonder ontroerend moment.

Kartam

De volgende morgen vertrokken we naar Kartam. In 2002 besloten we een nieuw schoolgebouw te bouwen op een vlakker stuk terrein. De oude school was zo vervallen dat opknappen geen zin meer had en te duur zou zijn. In het najaar van 2003 werd het nieuwe gebouw neergezet.

Van verre kon je het nieuwe schoolgebouw al zien. Dichterbij gekomen hoorde je de kinderen al welkomstliederen zingen. Om de yaks buiten de deur te houden staat er een laag muurtje om het speelveld en de school. Door een in felle kleuren beschilderde poort kwamen we op het speelveld. Wat heeft deze

school een totaal andere uitstraling dan het oude vervallen gebouw. Maar niet alleen de school staat er 'zelfverzekerd' bij, ook de leerkrachten lopen er zelfverzekerd en krachtig rond en dat alles mist zijn uitwerking niet. Er heerst een goede sfeer op de school. Op het speelveld staan basketbalborden (wel iets te hoog voor die kleine Tibetanen) en een tafeltennistafel. De kinderen lieten ons demonstratief zien dat hier goed te spelen valt. Uitbundig waren ze aan het basketballen, touwtje springen en voetballen. Juist dat was bij de vorige school door het schuin aflopende terrein en de vele stenen onmogelijk. De school heeft geen eigen groentetuin, maar deelt samen met de school in Melok een door het dorpshoofd aangewezen veld. De oogst was dit jaar goed, deels uit lokale zaden, deels uit zaden die de heer Blaak, landbouwkundige, die onze stichting adviseert en ondersteunt ten aanzien van de verbetering van de landbouw, naar Tibet had gestuurd.

Melok

Twee jaar geleden was dit de beste school in de regio en het gaat nog steeds heel goed. We volgden lessen en zangoptredens van de leerlingen. Aandoenlijk om te zien hoe de leerlingen keurig opgesteld op het gras zitten en er telkens een van de leerlingen naar voren wordt geroepen om voor de groep te gaan zingen. De school heeft op dit moment 48 leerlingen. Er zijn twee leerkrachten die met ondersteuning van de oude Drapsang de school met veel enthousiasme runnen. Drapsang heeft echter aangegeven het wat rustiger aan te willen doen. Hij zal zich vooral bezighouden met het geven van basislessen aan groep 1. De leerkrachten Kunka Lobdrol en Jako moesten iedere dag van ver komen. Het was vooral in de regentijd en in de winter soms een hele klus om op tijd bij de school te zijn. Sinds kort wonen zij echter in de school, waardoor de school behoefte heeft aan een extra lokaal.

Tanggap

Bij ons vorige bezoek liep deze school niet zo goed. De drie leerkrachten hadden allen een lagere opleiding dan leerkrachten van de andere scholen. Tsering stelde voor te komen tot meer uitwisseling en samenwerking tussen de leerkrachten van de verschillende scholen. Dat hebben ze gedaan en het resultaat is duidelijk zichtbaar. Tsering zet zich overigens voortdurend in om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Zo heeft hij het schrijven van kleine werkstukjes geïntroduceerd op de scholen, waarbij leerlingen moeten samenwerken. Voor het goed kunnen schrijven van de werkstukken zette hij bovendien een kleine bibliotheek in Tanggang op met Tibetaanse, boeddhistische en Chinese boeken. Kleine initiatieven met een verbluffend positief resultaat. Er zitten nu 60 leerlingen op de school, waarvan 7 leerlingen nog geen 7 jaar zijn, maar heel graag naar school wilden.

Longdun Dechen

Na ons bezoek aan de scholen in de Tanggangvallei gingen we op weg naar de scholen rondom Longdun Dechen. Met de jeep gingen we over een zeer smalle brug. Enkele jaren geleden heeft de stichting bijgedragen om bredere planken op de brug te leggen, waardoor met stuurmanskunst een jeep over de brug zou kunnen. We moesten allemaal uit de jeep en met behulp van een soort loods ging de jeep centimeter voor centimeter over de brug. De brug kraakte en wiebelde als een gek. Aan de overkant aangekomen bleek er door zandophoging een soort weg aangelegd te zijn. Tijdens ons vorige bezoek konden we hier alleen per paard reizen, omdat door de hevige regenval de weg volledig was weggespoeld.

Bij aankomst stonden weer veel ouders ons op te wachten met zang en chang en boterthee. We volgden ook hier weer enkele lessen en er was een soort sportdag georganiseerd, waarbij de leerlingen gingen touwtrekken, worstelen en voetballen. Ook hier hingen in de klaslokalen allemaal tekeningen en werkstukken aan de muur en Tsering is bezig om ook op deze school net als in Tanggang een bibliotheek op te zetten.

Zoals op alle scholen zie je ook hier dat de driekinds-politiek invloed heeft op het aantal leerlingen. Het aantal leerlingen is duidelijk minder dan een aantal jaren geleden. In Longdun Dechen zijn nu 45 leerlingen.

Chibu

Van verre zagen we dat de leerlingen ons stonden op te wachten. Meester Wangdu runt de school nu alleen. Meester Kunchok is vorig jaar namelijk overgeplaatst naar een andere school. Wangdu heeft het nu wel zwaar, omdat hij in z'n eentje naast Tibetaans, rekenen, sport, Tibetaanse dans en muziek en science nu ook basis-Chinees op verschillende niveaus moet geven. Met de enorme rust die hij uitstraalt is hij echter in staat alles goed te organiseren. Alles loopt goed. De leerlingen zijn allemaal wel veel verlegener dan op de andere scholen. Dat komt waarschijnlijk omdat de school erg afgelegen ligt en Wangdu een

rustige serieuze man is. Tsering zal net als in de Tanggangvallei samenwerking tussen de vier scholen in de Longdunvallei in gang zetten.

Zuru

Deze school doet het erg goed en Damcho, de leerkracht, brengt zelf al heel wat onderwijsvernieuwingen in praktijk. Opvallend was dat op deze school de tafeltjes niet achter elkaar staan, maar tegenover elkaar. Damcho vertelde dat op deze manier leerlingen veel beter samenwerken en met elkaar overleggen. Deze school ondersteunen we pas sinds 2002. Destijds zaten de kinderen, omdat er geen meubilair was, op jutezakken op de grond. Bovendien was er nauwelijks lesmateriaal aanwezig was. Prachtig te zien dat het nu zo goed gaat op deze school.

Longdun De (niet te verwarren met Longdun Dechen)

De school ligt een half uur rijden van Longdun Dechen. Twee jaar geleden kwam al het verzoek van het hoofd van deze school om hulp. Omdat we toen net besloten hadden de school in Zuru te helpen, zagen we van ondersteuning van deze school voorlopig af. Ook deze keer kwam het hoofd, Weiser, naar ons toe voor hulp. We besloten de school te bezoeken. Het schoolgebouw ziet er goed uit, maar net als indertijd in Zuru zitten de leerlingen op de koude lemen vloer. De leerkrachten leveren een deel van hun schamele salaris in om een beetje lesmateriaal te kopen. De schriftjes worden vervolgens in tweeën geknipt, zodat twee leerlingen er gebruik van kunnen maken. De school ziet er ondanks de schamele middelen goed georganiseerd uit en de leerkrachten doen hun uiterste best er wat van te maken. De bescheiden Weiser vroeg om steun en vooral om eten voor de kinderen. Dat is de hoogste prioriteit. De kinderen komen 's morgens van heel ver, soms wel 2 ½ uur lopen. De meeste kinderen hebben geen lunch mee en als ze wel tsampa hebben meegenomen dan wordt dat gedeeld met andere kinderen. Inmiddels hebben we een bijzondere gift ontvangen,

waardoor we ook deze school kunnen helpen. Doordat het leerlingenaantal in de andere scholen door de driekinds-politiek enigszins is afgenomen, kunnen we de hulp ook in de toekomst continueren.

Veranderingen onderwijssysteem

De beschreven verbeteringen in het onderwijs op de scholen in de Tanggangvallei worden met enthousiasme opgepakt door Tsewang Gonpo, het bevlogen nieuwe hoofd van de school voor het voorbereidend middelbaar onderwijs in Kelok, de school waar leerlingen na de eerste drie jaar op 'onze' scholen vaak naartoe gaan. Hij heeft een gedegen lerarenopleiding gehad en probeert door nauwe samenwerking met de scholen in Tanggang, Kartam en Melok het onderwijspeil te verhogen.

Een aantal keren per jaar komen de leerkrachten van de scholen bij elkaar en dan spreken zij onder de bezielende leiding van Tsewang Gonpo over veranderingen in de manier van lesgeven. Hij stimuleert de leerkrachten om de leerlingen zelfstandiger te laten werken en niet alleen maar lessen op te laten dreunen. Daarnaast organiseert hij een paar keer per jaar schrijf-, lees- en sportcompetities en debateerwedstrijden tussen de scholen, waar de leerlingen met heel veel plezier aan mee doen.

Het is geweldig om te zien hoe de mensen zelf steeds meer verantwoordelijkheid op zich nemen. Ik verwacht dat de komende jaren op meer terreinen voortgang en verbeteringen zullen plaatsvinden. Er zijn bijvoorbeeld vergaande plannen om een vorm van beroepsopleiding op te zetten voor die leerlingen die uiteindelijk niet verder zullen leren in Medrogunggar of Lhasa en weer terug zullen gaan naar de dorpen. Door het aantrekken van ervaren vaklui willen we de leerlingen de gelegenheid bieden beroepsvaardigheden aan te leren. We hopen daar in de volgende nieuwsbrief meer over te kunnen vertellen.

Vanaf dit jaar krijgen de leerlingen op de scholen basis-Chinees. We zijn daar blij mee, omdat het spreken en schrijven van Chinees een voorwaarde is om verder te leren, maar ook om hun kans op de arbeidsmarkt te verhogen. Het maakt het op de eenmans-scholen echter wel erg moeilijk om alle kinderen op verschillende niveaus en in verschillende vakken les te geven. Voor de school in Chibu en Zuru bekijkt de stichting of we een extra leerkracht kunnen aantrekken.

Gezondheidszorg

In een eerdere nieuwsbrief vertelden we dat de gezondheidszorg in de Tanggongvallei niet echt goed van de grond kwam. Omdat de prioriteit van de stichting ligt bij het onderwijs, hadden we besloten dat we de hulp zouden stoppen als we na dit bezoek nog het gevoel hadden dat er geen verbetering zou plaatsvinden. We zijn echter heel erg blij te kunnen berichten dat het beter gaat. In Lhasa ontmoette ik dokter Dronrup, professor aan de Tibetan Medical School en ik vroeg hem of hij ons kon helpen. Hij was bijzonder blij met ons verzoek, omdat hij al jaren zocht naar mogelijkheden om de gezondheidszorg op het platteland te verbeteren. Hij zal regelmatig de gezondheidscentra in Tanggang en Longdun Dechen bezoeken. Inmiddels heeft hij zijn eerste bezoek afgelegd. In samenwerking met dokter Guindu en dokter Jigme brengt hij de inrichting van de ziekenhuisjes, het instrumentarium en de medicijnen op orde. Daarnaast zal hij het komende jaar beide dokters bijscholen. We hebben veel vertrouwen in deze aanpak. Daarnaast heeft de Save the Children-Foundation in een aantal dorpen, vlakbij de scholen, kranen aangelegd, waardoor de bevolking schoner water ter beschikking heeft.

Hoger onderwijs

Hoewel hij door een waanzinnig druk studieprogramma niet echt veel tijd had, hebben we Tendor, die Tibetaanse geneeskunst studeert, een paar keer ontmoet. Hij leidde ons rond in het Tibetan Medical College, waar hij op de campus woont. Hij doet het fantastisch, is zelfs een van de 5 beste studenten, hoewel hij het eerste jaar wel heel erg saai vond.

De vader van Tenzin Molam (senior middle school in Lhasa) en de vader van Tashi Nyima (studeert HBO diergeneeskunde) en Sonam Choedak (studeert Tibetaans) kwamen ons in het hotel in Lhasa een katha en fruit brengen als dank voor de financiële steun voor het onderwijs van hun zoons en dochter. Ze studeren hard en met succes.

Van Tsedan Dolma kregen we de volgende brief. Zij heeft het examen voor de universiteit in Beijing gehaald en is inmiddels aan haar basisjaar begonnen.

At first I hope you are good fine and happy everyday! I was busy studying my exam. Though I was busy studying my exams, I will never forget your concern all the time. Thanks a lot for what you are done for me. I can never thank you enough. You have gave me many of help. So, I became a student of Senior high school. I think, I could not have got it without your concern. I am really sorry to trouble you again. Now I very need your help because I passed the exam to Beijing University. Without your help, I can not go to this University for studies because my family is poor and they have five children who are going to school now.

Thanks a million for your help. I will study hard and more learn all kind of knowledge. At last: Wish you the best of health and success.

Bijzondere acties

Egbert en Marijke Westra, zeer betrokken donateurs, vierden hun 40 jarig huwelijksfeest. Zij wilden geen cadeaus, maar vroegen een bijdrage voor Tibet naar School.

Mevrouw Scheggetman heeft de opbrengst van een rommelmarkt aan de stichting gegeven. Heel veel dank daarvoor.

Omdat we niet altijd kunnen zien dat donaties het gevolg zijn van bijzondere acties hopen we dat we niemand hebben overgeslagen.

Uiteraard ook weer heel veel dank aan onze trouwe donateurs.

